Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 26.01.2026

§ 27

CANEMURE-, SYCLA- ja Lahti Living Lab - luontopositiivinen elämä, Sport Suomi sekä Lahden hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkosto -hankkeiden päättyminen

4669/00.01.03.00/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

ilmastopäällikkö Aino Kulonen p. 044 482 6178

kasvupalvelujohtaja Johanna Särkijärvi p. 044 482 0008

elinkeinopäällikkö Miikka Venäläinen p. 044 018 7378

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee hankkeiden päättymisen tiedoksi.

Perusteluosa

Lahden kaupunki on toteuttanut CANEMURE-, SYCLA- ja Lahti Living Lab-, Sport Suomi sekä Lahden hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkosto -hankkeita, joiden loppurahoitus on saatu vuoden 2025 aikana. Hankkeet toteutti Elinkeino- ja ympäristökehityksen yksikkö.

Lahden CANEMURE-osahankkeessa kehitettiin energiatehokkuusratkaisuja Lahden Talot Oy:n asuintaloissa. Hankkeessa toteutettiin seitsemän energiaremonttia kerros- ja rivitalokohteissa, ja niiden kustannustehokkuutta,

päästövähennyksiä ja energiankulutusta seurattiin. Lisäksi selvitettiin aurinkoenergian käytön potentiaalia Lahden Talojen kiinteistöissä.

CANEMURE-hankkeen pääkoordinaattorina toimi Suomen Ympäristökeskus. Lisäksi hankkeessa oli mukana 20 suomalaista kaupunkia, maakuntaliittoa, yritystä, yhdistystä ja tutkimusorganisaatiota. Yhteistyö kansallisen hankekonsortion kanssa vahvisti Lahden sekä kaupunkien, aluetoimijoiden ja tutkimusorganisaatioiden välisiä kumppanuuksia, joita tarvitaan kunnianhimoisessa ympäristötyössä.

Lahden kaupungin hyötyjä hankkeesta olivat onnistuneet energiatehokkuuskorjaustoimenpiteet, jotka vähensivät energiankulutusta ja päästöjä sekä energiakustannuksia. Hyödyllistä on ollut myös lisääntynyt hyvä yhteistyö ympäristöasioissa Lahden Talojen ja Päijät-Hämeen Kiinteistöliiton kanssa sekä energiatehokkuustoimenpiteisiin kannustava ja informatiivinen nettisivu, joka on kohdistettu erityisesti isännöitsijöille, taloyhtiöille ja asukkaille.

CANEMURE-hanke toteutettiin 1.11.2018 – 31.10.2024 välisenä aikana. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 15 miljoonaa euroa, josta Lahden osuus oli 400 917 euroa ja toteutuneet kulut 393 908 euroa. Budjetin alitus johtui alittuneista henkilöstökuluista. Hankketta rahoitti EU:n LIFE-ohjelma, 50 %:n EU-rahoituksella.

SYCLA - hankkeessa edistettiin kestävää työmatkaliikkumista Lahden alueella. Hankkeeseen sisältyi tutkimusta, paikallisten työnantajien toteuttamia kokeiluja ja yhteistyön kehittämistä toimijoiden välillä.

SYCLA-hankkeen päätoteuttaja oli Lahden kaupunki. Osatoteuttajina olivat LAB-ammattikorkeakoulu, LUT-yliopisto sekä Päijät-Hämeen hyvinvointialue.

SYCLA-hankkeen suora hyöty Lahdelle ja oli, että siinä tunnistettiin parhaat keinot vähentää työmatkaliikkumisen päästöjä Lahdessa. Keinoja on mahdollista skaalata laajasti Lahden alueen työpaikoilla, mikä vähentää liikenteen päästöjä.

Onnistuneet interventiot myös paransivat työpaikkojen saavutettavuutta julkisilla sekä kävellen ja pyöräillen ja parantavat siten työllistymismahdollisuuksia Lahdessa. Myös kaupungin ja työantajien välinen roolitus työmatkailun päästöjen vähentämisessä selkeni ja vuorovaikutukseen ja kumppanuuteen luotiin uusia malleja.

SYCLA-hanke toteutettiin 1.6.2023 – 31.5.2025 välisenä aikana. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 1 miljoonaa euroa, josta Lahden kaupungin osuus oli 271 500 euroa ja toteutuneet kulut 233 172 euroa. Budjetin alitus johtui siitä, ettei kaikkia suunniteltuja toimenpiteitä voitu toteuttaa. Hankketta rahoitti EU:n kaupunkimission Pilot Cities Programme, 100 %:n EU-rahoituksella.

Lahti Living Lab luontopositiivinen elämä -hankkeessa muotoiltiin Lahdelle luontotavoite ”Lahti on luontopositiivinen vuonna 2030” ja valmisteltiin yhdessä tiekarttaa toimista, joilla edistetään luontopositiivisuutta Ladessa. Hankkeessa laaditiin myös toimintamalli, jonka avulla muutkin kaupungit voivat tavoitella luontopositiivisuutta. Yhteistyössä LUT yliopiston kanssa lasketettiin kaupungin hankintojen luontojalanjälki.

Luontopositiivinen elämä hanke käynnistettiin vuonna 2023 yhteistyössä Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitran ja Kestävä Lahti-säätiön kanssa. Hankkeessa nivottiin yhteen kaupungin luontotyötä ja luotiin verkostoja kaupungin sisällä luontotyöhön liittyen. Hankkeessä myös osallistettiin laajasti eri sidosryhmiaä kuten yrityksiä, järjestöjä, asukkaita korkeakouluja sekä muita sidosryhmiä sekä tehtiin yhteistyötä muiden kaupunkien kanssa.

Lahden kaupungin hyötyjä hankkeesta ovat tietoisuuden lisääntyminen luontopositiivisuudesta ja luonnon monimuotoisuudesta sekä kunnianhimoinen luontotavoite ja luontojalanjäljen laskenta, jotka vahvistavat kaupungin edelläkävijyyttä johtavana ympäristökaupunkina. Hankkeen avulla luonnonmonimuotoisuus Lahdessa ja Lahden seudulla vahvistuu. Laaja

sidosryhmäyhteistyö vahvistaa kaupungin yhteistyöverkostoja luontoteemojen parissa.

Luontopositiivinen elämä-hanke toteutettiin 1.5.2023 - 30.4.2025 välisenä aikana. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 327 000 euroa, josta Lahden osuus oli 44 181 euroa ja toteutuneet kulut 306 385 euroa. Budjetin alitus johtui alittuneista henkilöstö- sekä toimintakuluista, sillä hanke päästiin aloittamaan suunniteltua myöhemmin. Hanketta rahoitti Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra sekä Kestävä Lahti-säätiö.

Sport Suomi -vetovastuuhankkeessa Jyväskylän, Lahden ja Kuopion kaupungit perustivat osaamisverkoston, jonka avulla vahvistettiin liikunta- , urheilu- ja hyvinvointialojen liiketoimintaedellytyksiä sekä tutkimus- ja innovaatiotoimintaa. Hankeverkostossa olivat mukana hakijakonsortion ulkopuolelta myös Rovaniemen ja Helsingin kaupungit, mutta he eivät olleet tuensaajia.

Yhteishankkeessa kehitettiin kaupunkien, yritysten sekä korkeakoulujen välistä yhteistyötä luomalla uusia toimintatapoja ja kanavia alueellisten vahvuuksien pohjalta. Sport Suomi -verkoston visiona oli, että Suomi on kansainvälisesti tunnettu liikunnan ja hyvinvoinnin innovaatiomaa, jossa yritykset kasvavat kansainvälisesti ja kestävästi. Hanke perustui valtion ja kaupunkien välisissä ekosysteemisopimuksissa kirjattuihin tavoitteisiin.

Sport Suomi -hanke toteutettiin 1.5.2023 - 31.12.2024 välisenä aikana. Hankkeen kokonaisbudjetti oli 435 780 € euroa, josta Lahden osuus oli 131 275 euroa ja toteutuneet kulut 142 809 euroa. Budjetin ylitys johtui ylittyneistä henkilöstökuluista. Hanketta rahoitti Pirkanmaan liitto osana ekosysteemisopimusrahoitusta.

Lahden hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkosto -hankkeen päätavoitteena oli hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkoston kehittäminen Lahden alueella. Verkoston keskiössä olivat uusiutuvan energian ja energiatehokkuuden ratkaisujen

kehittäminen, mikä edistää vähähiilisemmän rakennuskannan tuottamista sekä olemassa olevan rakennuskannan muuttamista energiankäytöltään hiilineutraaliksi.

Hiilineutraalin rakentamisen innovaatioverkosto -hanketta toteutettiin 1.1.2023-31.5.2025 ja hankkeen kokonaisbudjetti oli 487 018 euroa, josta kaupungin omarahoitusosuus oli 194 807euroa. Hanketta rahoitti Uudenmaan liitto osana ekosysteemirahoitusta. Teeman edistämistä jatketaan RAKI – Lahden seudun rakentamisen kiertotalousklusteri -hankeessa, jossa luodaan Lahden seudulle uusi rakentamisen kiertotalouden klusteri yhdessä Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy:n kanssa.

Hankkeiden tarkemmat tulokset on kuvattu liitteenä olevissa hankkeiden loppuraporteissa.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-